

DMITRIEVA & PARTNERS

since 1994

Конкуруємо інтелектом

ОГЛЯД ГОЛОВНИХ НОВИН ЗАКОНОДАВСТВА ДЛЯ БІЗНЕСУ

Юристи Dmitrieva & Partners підготували перелік головних новин законодавства для бізнесу

НБУ визнав операції дочірніх та афілійованих компаній-резидентів міжнародних корпорацій зі списку Forbes Global 2000 низькоризиковими

Любов
Ігнатова

Національний банк України на своїй офіційній сторінці в Інтернет, зазначив, що вважає операції дочірніх та афілійованих компаній-резидентів міжнародних корпорацій зі списку Forbes Global 2000 низькоризиковими, а тому не вимагатиме від банків поглибленого аналізу цих фінансових операцій.

Ці компанії та афілійовані з ними компанії увійшли до переліку виключень, на які не поширюється дія Положення про порядок здійснення банками аналізу та перевірки документів (інформації) про фінансові операції та їх учасників, затвердженого постановою Правління НБУ від 15.08.2016 №369.

Відповідні зміни набули чинності 24 лютого 2018 року відповідно до Постанови Правління НБУ №16 від 22.02.2018 "Про внесення змін до Положення про порядок здійснення банками аналізу та перевірки документів (інформації) про фінансові операції та їх учасників".

Крім того, цією ж постановою дозволено банкам під час здійснення аналізу документів про фінансові операції (наміри здійснення фінансових операцій) самостійно оцінювати та враховувати ризики за географічним розташуванням держав (територій) реєстрації, місця проживання чи місцезнаходження учасників фінансових операцій на підставі самостійно сформованого банком списку ризикових держав (територій), який має включати:

- держави (території), що віднесені Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон;
- держави (території), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, які проводять діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;
- держави (території), які мають стратегічні недоліки у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення відповідно до заяв Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF);
- держави (території), щодо яких банк самостійно визначив критерії ризиків на підставі інформації, отриманої з інших джерел.

Оновлено порядок здійснення операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах

НБУ своєю постановою від 25.01.2018 № 5 виклав у новій редакції Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах.

Відповідно до оновленого Положення відтепер:

- зменшено кількість паперових документів, які використовуються при оформленні уповноваженими банками та їх клієнтами цих операцій;
- використовуватимуться електронні документи на всіх етапах здійснення уповноваженими банками та їх клієнтами зазначених операцій;
- зменшено кількості формальних інструкцій у порядку роботи з гарантіями;
- здійснено адаптацію до сучасної міжнародної практики здійснення операцій за гарантіями;
- запроваджено дотримання банками, які надають гарантії як забезпечення тендерної пропозиції відповідно до Закону України "Про публічні закупівлі", вимог до забезпечення тендерної пропозиції, установлених нормативно-правовим актом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері публічних закупівель.

Розширено можливості для залучення українськими банками кредитів від нерезидентів фактичною валютою яких є гривня

НБУ надав можливості уповноваженим банкам-позичальникам залучати "синтетичні" кредити та позики в гривні від будь-яких нерезидентів-кредиторів.

"Синтетичні" – це кредити та позики, фактичною валютою яких є гривня, але при цьому всі платежі між кредитором та позичальником здійснюються виключно в іноземній валюті.

Зазначені нововведення затверджені постановою Правління НБУ від 15 лютого 2018 року № 12 "Про здійснення валютних операцій за кредитами, позиками, що залучаються від нерезидентів на окремих умовах".

Відповідно до цієї Постанови перерахування за такими кредитними договорами та договорами позики проводитимуться без реєстрацій або індивідуальних ліцензій НБУ.

Зміни щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом вдосконалення порядку примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів

Верховна Рада прийняла Закон № 2199-VIII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом вдосконалення порядку примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів".

Закон спрямований на забезпечення належного виконання рішень щодо стягнення аліментів.

Спрощується порядок встановлення тимчасового обмеження у праві виїзду боржника, запроваджуються нові засоби примусового виконання рішень, які можуть вживатися тільки до боржника, в якого наявна заборгованість зі сплати аліментів у розмірі, що сукупно перевищує суму відповідних платежів за шість місяців, а також запроваджується новий вид адміністративного стягнення у вигляді соціальних робіт.

Той із батьків, з ким за рішенням суду проживає дитина, самостійно вирішує питання щодо місця проживання (перебування) дитини, місця і форми навчання, отримання дитиною медичної допомоги, оздоровлення.

Спрощено порядок тимчасового виїзду дитини за кордон. Той із батьків, з ким за рішенням суду проживає дитина, самостійно вирішує питання щодо тимчасового виїзду дитини за межі України з метою лікування, навчання дитини за кордоном, відпочинку, за наявності

довідки, виданої органом державної виконавчої служби про наявність заборгованості зі сплати аліментів, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців.

Довідка про наявність заборгованості зі сплати аліментів видається органом державної виконавчої служби.

Зміни в законодавстві щодо корпоративних договорів

Законом № 1984 VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо корпоративних договорів» внесено зміни, зокрема, до Цивільного кодексу. Передбачено, що у разі порушення боржником негативного зобов'язання кредитор незалежно від сплати неустойки і (або) відшкодування збитків та моральної шкоди має право вимагати припинення дії, від вчинення якої боржник зобов'язався утриматися, якщо це не суперечить змісту зобов'язання. Така вимога може бути пред'явлена кредитором і в разі виникнення реальної загрози порушення такого зобов'язання. Крім того, кодекс доповнено новою статтею 658-1, яка регулює придбання права на одностороннє розірвання договору.

Положення про корпоративні договори включені в закони «Про акціонерні товариства» та «Про господарські товариства». Також врегульовано питання безвідкличної довіреності за корпоративними правами.

Оновлено Порядок нагляду за реєстрацією акціонерів, проведенням загальних зборів, голосуванням та підбиттям його підсумків на загальних зборах АТ

Порядок нагляду приведений у відповідність до вимог законодавства, зокрема:

- визначені підстави, необхідні для прийняття обґрунтованого рішення про призначення представників Комісії;
- визначені питання, які перевіряються представниками Комісії;
- врегульовано порядок отримання і розгляду скарг з приводу проведення нагляду за реєстрацією;
- визначено новий порядок оформлення результатів нагляду;
- визначено перелік документів, які додаються до Звіту про результати нагляду;
- визначено порядок надання інформації про результати проведеного нагляду акціонерному товариству і третім особам.

Відповідний Порядок затверджений рішенням НКЦПФР від 19 грудня 2017 року № 904, яке набуває чинності з дня офіційного опублікування.

Іноземним компаніям спростили вихід на українські фондові біржі

Положення про допуск цінних паперів іноземних емітентів до обігу на території України викладено в новій редакції. Спрощено умови, яким повинні відповідати цінні папери для отримання допуску. Цінні папери іноземного емітента повинні відповідати таким умовам:

- емітент зареєстрований в іншій державі;
- випуск та/або проспект емісії зареєстрований в країні походження емітента і цінні папери розміщені за межами України;
- є дозвіл Центрального депозитарію;
- папери класифіковані згідно з міжнародними вимогами;
- папери допущені до обігу на фондових біржах, затверджених Комісією.

Для прийняття рішення про допуск заявнику потрібно подати до Комісії такі документи:

- заяву про допуск цінних паперів іноземного емітента до обігу на території України, підписану уповноваженою особою заявника;
- письмове підтвердження Центрального депозитарію;

- документи, що підтверджують повноваження уповноваженої особи заявника, підписом якого завірені документи, які подаються.

Опубліковано Закон «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»

Закон буде введений в дію з 1 жовтня.

Закон визначає правові основи аудиту фінансової звітності, здійснення аудиторської діяльності в Україні і регулює відносини, що виникають при її здійсненні.

Аудитори, термін дії сертифікатів яких не закінчився до 1 жовтня, вважаються такими, що підтвердили кваліфікаційну придатність до здійснення аудиторської діяльності та які отримали практичний досвід в порядку, визначеному Законом. Аудиторська палата України зобов'язана внести їх до реєстру. Відомості, які підлягають оприлюдненню в реєстрі слід подати в Аудиторську палату України до 31 жовтня.

Чинне свідоцтво про проходження перевірки системи контролю якості, видане Аудиторською палатою України до 1 жовтня, є підставою для внесення відповідної інформації до реєстру. Визначення терміну проходження перевірки контролю системи якості відповідно до вимог нового Закону здійснюється з урахуванням результатів проходження перевірок, що проводилися Аудиторською палатою України до дня набрання ним чинності.

Нарахування та сплата авансового внеску при виплаті дивідендів платниками єдиного податку у 2018 р.

Державна фіскальна служба України у своєму листі від 07.02.2018 р. № 517/6/99-99-15-02-02-15/ІПК вказує, що у разі прийняття рішення щодо виплати дивідендів платник податку на прибуток - емітент корпоративних прав, на які нараховуються дивіденди, проводить зазначені виплати власнику таких корпоративних прав незалежно від того, чи є оподатковуваний прибуток, розрахований за правилами, визначеними ст. 137 Податкового кодексу України.

Емітент корпоративних прав, який приймає рішення про виплату дивідендів своїм акціонерам (власникам), нараховує та вносить до бюджету авансовий внесок із податку на прибуток.

Авансовий внесок розраховується з суми перевищення дивідендів, що підлягають виплаті, над значенням об'єкта оподаткування за відповідний податковий (звітний) рік, за результатами якого виплачуються дивіденди, грошове зобов'язання щодо якого погашене. У разі наявності непогашеного грошового зобов'язання авансовий внесок розраховується зі всієї суми дивідендів, що підлягають виплаті. Сума дивідендів, що підлягає виплаті, не зменшується на суму авансового внеску.

Обов'язок з нарахування та сплати авансового внеску з податку за визначеною покладається на будь-якого емітента корпоративних прав (крім платників єдиного податку), що є резидентом, незалежно від того, чи користується такий емітент пільгами із сплати податку.

При виплаті дивідендів у 2018 році за результатами фінансово- господарської діяльності за 2016, 2017 роки, платники єдиного податку у 2018 році не нараховують та не сплачують до бюджету авансові внески з податку на прибуток.

Бізнесу допоможуть захистити себе від тиску правоохоронних органів

В рамках проекту Мін'юсту «Я МАЮ ПРАВО!» почав діяти новий напрямок для захисту прав підприємців і бізнесу від тиску правоохоронних органів, зокрема, під час обшуків.

На сайті проекту вже можна знайти перші інформаційні матеріали, в яких детально розписана процедура обшуку: алгоритм дій, права і обов'язки, як представників бізнесу, так і правоохоронних органів.

Крім того, заплановані заходи щодо роз'яснення механізмів реєстрації, ведення та закриття бізнесу, захисту бізнесу від рейдерських захоплень, роз'яснення прав підприємців при взаємодії з правоохоронними органами та захисту від їх зловживань.

Насіров просить суд поновити його на посаді голови УКРІНФОРМ та повернути середній заробіток

В Окружний адміністративний суд міста Києва надійшов позов від Романа Насірова до Кабінету Міністрів України та Державної фіскальної служби.

Р. Насіров просить суд визнати протиправним та незаконним розпорядження Кабміну від 31 січня 2018 року № 35-р про його звільнення з посади голови УКРІНФОРМ у зв'язку з втратою права на державну службу в результаті придбання ним громадянства іншої держави.

Також Р. Насіров просить відновити його на посаді голови УКРІНФОРМ і стягнути на його користь середній заробіток за час вимушеного прогулу.

Зараз суд розглядає питання про відкриття провадження в адміністративній справі.

Прийнято закон, що вносить суттєві зміни в регулювання діяльності ТОВ та ТДВ

06.02.2018 Верховною Радою прийнято Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» (далі – Закон).

Основні нововведення Закону:

Корпоративні договори та безвідклична довіреність

Введено надзвичайно важливий і новий для України інструмент - корпоративні договори, які в міжнародній практиці відомі під назвою «shareholder agreements». Учасникам товариств надано значний простір для врегулювання своїх відносин за допомогою таких договорів. Законодавством України і статутом встановлюються повноваження учасників, а у корпоративному договорі – зобов'язання сторін про реалізацію встановлених повноважень певним чином.

З метою виконання або забезпечення виконання зобов'язань учасників як сторін корпоративного договору, предметом яких є права на частку у статутному капіталі або повноваження учасників, передбачена можливість видачі довірительом безвідкличної довіреності, яка не може бути скасована без згоди представника або може бути скасована лише у випадках, передбачених у довіреності.

Погодження значних правочинів та правочинів із заінтересованістю

Статут товариства може встановлювати особливий порядок надання згоди уповноваженими органами товариства на вчинення певних правочинів залежно від вартості предмета правочину чи інших критеріїв (значні правочини).

Статутом товариства може бути визначений порядок надання згоди на вчинення правочинів із заінтересованістю. Правочином із заінтересованістю вважається правочин, який укладається товариством з будь-ким з наступних осіб:

- 1) посадовою особою товариства або її афілійованою особою;
- 2) учасником, який одноосібно або спільно з афілійованими особами володіє часткою, що становить 20 відсотків статутного капіталу товариства, або його афілійовані особи;
- 3) юридичною особою, в якій будь-яка з осіб, передбачених попередніми пунктами, є членом органу товариства;
- 4) іншою особою, визначеною статутом товариства.

Підвищено відповідальність виконавчого органу

Законом встановлено обов'язок виконавчого органу товариства скликати загальні збори у випадку різкого (на 50 відсотків) зменшення вартості чистих активів товариства, що може свідчити про різке погіршення фінансового стану. Метою цього механізму є своєчасне повідомлення учасників товариства про наявність кризових явищ, які можуть мати як внутрішні (помилки виконавчого органу чи неправильно обрана комерційна стратегія), так і зовнішні (ринкова криза чи форс-мажор) причини. Головною метою є своєчасне інформування учасників про наявність та масштаби проблеми, та надання учасникам можливості вжити необхідних заходів. Для того, щоб позбавити членів виконавчого органу спокуси проігнорувати

цю вимогу, щоб не ризикувати посадою у разі виникнення «тимчасових ускладнень», передбачено що винні порушники нести субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями товариства.

Вихід учасника з товариства, оцінка вартості частки

Законом передбачається, що учасник, частка якого в капіталі товариства перевищує 50 відсотків, може вийти з товариства за згодою інших учасників, в той час як учасник товариства, частка якого у статутному капіталі товариства не перевищує 50 відсотків, може у будь-який час вийти з товариства.

З метою запобігти можливим зловживанням щодо штучного заниження вартості частки Законом передбачено право учасника ознайомитись з будь-якими документами товариства, що можуть бути необхідними для визначення фінансового стану товариства та вартості частки на дату виходу. Вартість частки учасника визначається виходячи з ринкової вартості сукупності всіх часток учасників товариства, пропорційно до розміру частки учасника, що виходить.

Наглядова рада

Законом надано можливість створити в товаристві наглядову раду – орган, що контролює та регулює діяльність виконавчого органу. Наглядовій раді товариства можуть бути делеговані повноваження загальних зборів учасників, крім віднесених до їх виключної компетенції. Зокрема, до компетенції наглядової ради може бути віднесено обрання виконавчого органу товариства, зупинення та припинення його повноважень, встановлення розміру його винагороди. Це суттєво підвищує привабливість товариств з обмеженою відповідальністю для іноземних інвесторів, які змушені або нести значні витрати на участь своїх представників у частих загальних зборах, або ризикують втратити контроль над діяльністю товариства.

Одноставність для прийняття рішень

Рішення з деяких питань* приймаються тільки за одноставним рішенням загальних зборів учасників, у яких взяли участь всі учасники товариства (**наприклад, укладення відплатного договору про набуття товариством частки у власному статутному капіталі, затвердження грошової оцінки негрошового вкладу учасника, перерозподіл часток між учасниками та ін*)

Спрощено вимоги до статуту

Інформацію про розмір статутного капіталу, місцезнаходження товариства та перелік учасників товариства виключено з переліку відомостей, що підлягають обов'язковому закріпленню в статуті. Відповідні відомості будуть міститися лише в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Можлива відмова від пріоритетного права на придбання частки

Статутом може встановлюватися, що учасники товариства не мають переважного права на придбання частки (частини частки) іншого учасника товариства.

Строк внесення вкладів учасниками товариства

Строк внесення вкладів учасниками товариства зменшено з 12 до 6 місяців з дня державної реєстрації товариства. Статутом може бути встановлений інший строк внесення вкладів.

Скасовано обмеження кількості учасників товариства

Це надасть право багатьом акціонерним товариствам повернутися до форми товариств з обмеженою або додатковою відповідальністю.

Скасовано імперативний кворум

Учасники товариства можуть встановити кворум загальних зборів на власний розсуд або взагалі не встановлювати його.

Закон набирає чинності через 3 місяці з дня його опублікування (крім частини другої статті 23 Закону – про перехід частки до спадкоємця або правонаступника учасника товариства, яка набирає чинності через рік з дня набрання чинності Законом). Протягом року з дня набрання чинності Законом положення статуту, що не відповідають Закону, матимуть перевагу над положеннями Закону. У разі внесення змін до статуту до закінчення року з дня набрання чинності Законом - положення статуту втрачають перевагу над положеннями Закону.

У разі будь-яких питань, будь ласка, звертайтеся до нас:

02098, м. Київ

Вул. Дніпровська набережна, 3

Тел.: +38 (044) 553 76 60

Моб.: +38 (067) 501 01 41

office@dmp.com.ua

www.dmp.com.ua